

Sygn. akt II UK 183/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku J. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku
o prawo do renty rodzinnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 12 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Gdańsku
z dnia 26 listopada 2014 r., sygn. akt III AUa 2944/13,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2014 r., III AUa 2944/13, Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację wnioskodawcy J.G. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z dnia 30 października 2013 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku o prawo do renty rodzinnej, wobec niespełnienia przez wnioskodawcę przesłanek określonych w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm., dalej ustawa emerytalna). W ocenie Sądu, przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, w tym dowód z opinii biegłych sądowych, nie tylko nie potwierdziło, by całkowita niezdolność do pracy powstała u ubezpieczonego w okresie nauki, ale ponadto choroba ubezpieczonego nie

spowodowała całkowitej niezdolności do pracy. Sąd drugiej instancji wskazał także, że wnioskodawca w okresie od dnia 4 stycznia 2003 r. do dnia 31 stycznia 2006 r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a świadczenie to przyznano mu na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 20 sierpnia 2003 r., VII U 1783/03, w sprawie z odwołania ubezpieczonego przeciwko ZUS od decyzji odmawiającej przyznania mu renty z tytułu niezdolności do pracy. Dopiero od dnia 2 stycznia 2006 r. wnioskodawca jest uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy przyznawanej mu okresowo, ostatnio do lutego 2016 r. W ustnym uzasadnieniu wyroku Sąd drugiej instancji podkreślił, że zgodnie z uchwalonym w orzecznictwie stanowiskiem, dziecko, które stało się całkowicie niezdolne do pracy lub całkowicie niezdolne do pracy i do samodzielnej egzystencji po osiągnięciu wieku określonego w art. 68 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy emerytalnej, nie nabywa prawa do renty rodzinnej na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy. W świetle prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 20 sierpnia 2003 r., w ocenie Sądu drugiej instancji, niedopuszczalne było weryfikowanie stopnia niezdolności do pracy wnioskodawcy w okresie od 4 stycznia 2003 r. do 31 stycznia 2006 r., wobec orzeczenia że w okresie tym był on jedynie częściowo niezdolny do pracy.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej w związku z art. 366 k.p.c. i art. 61 w związku z art. 72 ustawy emerytalnej. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono wystąpieniem zagadnień prawnych – „czy w świetle art. 68 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 61 w związku z art. 72 ustawy emerytalnej, (...) utrata przez osobę, która potencjalnie lub realnie nabyła prawo do renty rodzinnej, statusu osoby całkowicie niezdolnej do pracy na rzecz statusu osoby częściowo niezdolnej do pracy, zawsze pociąga za sobą utratę prawa do renty rodzinnej, czy też ewentualna utrata statusu osoby całkowicie niezdolnej do pracy skutkować może utratą prawa do renty rodzinnej, o ile nie zachodzą podstawy do zastosowania przepisów art. 61 w

związku z art. 72 ustawy emerytalnej” oraz – „czy w świetle art. 68 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 61 w związku z art. 72 ustawy emerytalnej, a także w związku z art. 366 k.p.c., dopuszczalne jest ustalenie, iż przed upływem 18 miesięcy z okresu, na który ubezpieczonemu przyznano prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ubezpieczony stał się osobą całkowicie niezdolną do pracy, co w świetle art. 61 w związku z art. 72 ustawy emerytalnej spowodowałoby ponowne nabycie przez ubezpieczonego prawa do renty rodzinnej, jak również - czy w świetle tego, że danej osobie przyznano prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, jest możliwe przyznanie prawa do renty rodzinnej w okresie od dnia śmierci osoby, po której przysługuje prawo do renty rodzinnej, do dnia, w którym uprawniony do takiej renty utracił status osoby całkowicie niezdolnej do pracy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o

przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Tymczasem wskazany w uzasadnieniu skargi kasacyjnej „problemy prawne” mają charakter pozorny i w istocie zmierzają do odmiennej niż uczyniły to Sądy orzekające w sprawie, wykładni przepisów (art. 68 ust 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) oraz oceny stanu faktycznego sprawy, zmierzając do odmiennego rozstrzygnięcia.

Tymczasem za wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2006 r., I UK 116/05, (OSNP 2007 nr 1-2, poz. 24), trzeba powtórzyć, że renta rodzinna nie przysługuje dziecku, które stało się całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji po upływie okresów wskazanych w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej.

Trzeba podkreślić, za wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2005 r., I UK 99/05 (OSNP 2006 nr 21-22, poz. 337), że tylko całkowita niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji dziecka osoby ubezpieczonej w chwili jej śmierci uzasadnia nabycie prawa do renty rodzinnej (art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej).

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

